

Nr. 204. Folkethingets Forhandlinger.
 3209. Den Beh. af Lov, sigtende til at fremme
 struxen af 23de August 1869 s. 7 Extra Id.
 for Taxationsmænd med Hensyn til Ansættel-
 sen af de aarlige Indtægter af Gaarde
 paa Fæstegods, og da navnlig at de
 aarlige Indtægter tages 25-dobbelt, og de
 til forskjellige Tider faldende Indtægter ta-
 ges gjennemsnitlig for 10 Aar, om muligt
 som sagt, med en vis bestemt begrændset Pro-
 centforhøielse i Forhold til at en Indtægt i
 Penge jo rimeligt i Fremtiden vil være ringere
 i Værdi, end den er det efter Diebliffets Forhold.
 Kun paa denne Maade forekommer det mig,
 at man ikke vil gjøre Uret mod hele den nu
 en Gang givne Stilling, der er skabt for Fæ-
 sterne ved Loven af 21de Juni 1854, thi vi
 saa jo nu noget anderledes med Hensyn til
 dette Spørgsmaal som den rette Betydning af
 Loven af 21de Juni 1854, end vi hidtil tid-
 ligere, da Lehnsløven laa for til Behandling
 ved tidligere Leiligheder i dette Dting. Man har
 tidligere hørt fremsætte her med megen Sikkerhed,
 at Loven af 21de Juni 1854 slet egentlig
 ikke gjaldt Fæsterne, men kun sigter til at give
 Lehnsbesidderne Frihed til at sælge deres Fæ-
 stegaarde, men under Forhandlingerne i for i
 Landsthinget blev det jo klart paavist, at det
 første Lovforslag om denne Sag, som gik ud
 paa at tillade Salg af Fæstegodsset paa Leh-
 nene og flige Gods, blev forkastet paa den
 første Rigsdag efter Grundloven, fordi det
 ikke tog et særligt Hensyn til Bønderne, og
 først da et saadant til Forholdene svarende
 Hensyn toges i Loven af 21de Juni 1854,
 lykkedes det at ordne Sagen. Nu forekommer
 det mig for at vende tilbage til Hovedsagen,
 forunderligt, om man saamange Aar efter Ind-
 førelsen af Grundlovens frigjørende Principer
 vilde vise en saa vidt dreven Omsorg for de
 store Fideikommisskapitaler, som man forlanger
 restituerede for Familien, at man i saa Hen-
 seende endog gaar stikkerligt langt ud over
 den Grændse, som Souverainitetens Regjerings-
 myndigheder ansaa for nødvendigt.
 Jeg skal paa ingen Maade benegte, at
 de store Formuer paa mange Maader fremme

57de Møde. Ordentlig Samling 1871-72
 Lehn. o. s. v. Overg. t. fri. Forbeholdom. 3210
 Fædrelandets Vel, men jeg tror paa den an-
 den Side at kunne sige, at i det Mindste
 nogle af dem, i hvis Hænder nogle af de
 største Formuer følge de stedfindende Forhold
 nu ligge, just ikke meget ofte findes at med-
 virke til almindelige Foretagender for det al-
 mene Vel. Jeg finder, efter hvad jeg hidtil
 har set her i Landet af Anvendelse, ikke blot
 af enkelte, men af flere saadanne Formuer,
 ingen Grund til, at man derfor skulde have
 en saa særdeles Omsorg for at skaffe saadanne
 uhyre Summer faste paa enkelte Hænder, som
 Tilfældet vil blive, hvis man gaar over til
 at substituere Fideikommisskapitaler for Lehn
 og Fideikommissgodser ikke blot efter en vis
 høiere eller lavere Kapitalisering af de aarlige
 Indtægter, og af Gjennemsnittet af de øvrige
 Indtægter, men efter en Taxation af disse
 overordentlige store Besiddelser efter deres hele
 forøgede Værd, og frigjorte for Handel og
 Vandlæg.
Justitsministeren. Hvis det, som det
 jo intetstund synes, skulde være Hensigten at
 komme til Afstemning allerede i Dag, kan jeg,
 da Tiden er saa langt fremrykket, efter de Afgjø-
 relser, der allerede have fundet Sted ved Afstem-
 ningen over det første Afnit, hvorved Loven har
 antaget en saadan Form, at jeg ikke længere kan
 vedkjende mig den, satte mig ganske kort med
 Hensyn til de foreliggende Forslag. Jeg an-
 tydede allerede, da jeg havde Ordet forrige
 Gang, at der i dette Afnit forelaa en Række
 Forslag, som i den Grad stod i Strid med
 Regjeringens Forslag, at deres Antagelse vilde
 gjøre mig det umuligt at følge med. Jeg
 kan i det Væsentlige henholde mig til det,
 som blev indtalt af den ærede Ordfører for
 Mindretallet. Disse Forslag ere af den Be-
 skaffenhed, at det vilde være en Afstem-
 mings Umulighed for mig at anbefale en Lov, der fik den
 Form, som vil fremskomme ved disse Forslags
 Antagelse. Jeg tror med Sandhed at kunne
 sige, at naar disse Forslag vedtages, saa vil
 dette Lovforslag ikke længere være en Lov, sig